

UZASADNIENIE

Pismem z dnia (...) roku wnioskodawca T. B., będący pełnomocnikiem wyborczym KWW (...) M. T. B. oraz wyborcą, wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów z dnia (...) roku dotyczących wyboru burmistrza Miasta M.. W proteście wyborczym wnioskodawca zarzucił:

1.

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w Kodeksie karnym - art. 248 pkt 3 i 4, mającego wpływ na ustalenie wyników głosowania i wyników wyborów poprzez dopuszczenie się nadużycia przy liczeniu głosów oraz przerabianiu dokumentów wyborczych w postaci kart do głosowania poprzez:

a)

stawianie dodatkowego krzyżyka na kartach wyborczych powodując nieważność głosów pierwotnie oddanych na T. B.,

b)

usiłowanie dokonania przestępstwa przez pracownika komisji wyborczej polegającego na wpisaniu do protokołu nieprawidłowej ilości głosów oddanych na kandydatów w taki sposób, że kandydatowi T. B. wpisano ilość głosów jaka została oddana na kandydata W. Ż. (207), a W. Ż. wpisano liczbę głosów oddanych na kandydata T. B. (260), co miało doprowadzić do błędnego ustalenia wyników wyborów a miało miejsce w komisji obwodowej nr (...),

2.

naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów poprzez naruszenie treści Uchwały nr 102/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 marca 2024 roku w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. W. oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku, tj. rozdziału VI pkt 118 podpunkt 4 przejawiające się w niepoliczeniu kart wyborczych niewykorzystanych po zakończonym głosowaniu a jedynie obliczaniu arytmetycznym tj. odejmowano od liczby kart początkowych (przed rozpoczęciem głosowania) liczbę kart wydanych i wpisywanie w protokół różnicy tych kwot, a co nie pozwala na dokonanie ustalenia, czy ilość osób głosujących w danym okręgu zgadza się z ilością oddanych głosów i ilością niewykorzystanych kart i nie pozwala na odrzucenie tezy, że doszło do oszustwa wyborczego na dużą skalę a co potwierdza chociażby protokół z komisji wyborczej nr.... (brak wskazania numeru w proteście), który wskazuje, że liczba kart niewykorzystanych nie zgadza się z ilością kart wydanych do głosowania bowiem ich suma nie jest zgodna z ilością osób uprawnionych do głosowania i ilością kart początkowych (przed rozpoczęciem głosowania),

3.

naruszenia przepisów kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów poprzez naruszenie treści Uchwały nr 102/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 marca 2024 roku w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. W. oraz wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 roku poprzez niewprowadzenie właściwej kontroli i nadzoru nad plombami do zabezpieczania urny wyborczej i worków z kartami do głosowania i dokumentacją wyborczą, polegającej na nierozliczeniu ilości plomb zwróconych co pozwala przypuszczać, że doszło do otwierania urn wyborczych i worków z kartami do głosowania w trakcie i po zakończeniu wyborów bądź niewłaściwego zabezpieczenia wlotów do urn wyborczych po zakończeniu głosowania.

4.

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w Kodeksie karnym — art. 249 pkt 2, mającego wpływ na ustalenie wyników głosowania i wyniku wyborów poprzez przeszkadzanie podstępem swobodnemu wykonywaniu prawa do głosowania pracownikom Urzędu Miasta M., polegającego na przekazywaniu im na spotkaniach kierowników organizowanych przez Burmistrza

W. Ź. nieprawdziwych informacji o kandydacie na Burmistrza T. B., następnie przekazywanych pracownikom niższego szczebla, co miało doprowadzić do wywołania strachu u pracowników urzędu i w konsekwencji wpłynąć na ich decyzję wyborczą oraz na przekazywaniu nieprawdziwych informacji środowiskom nauczycielskim o planowanych ruchach kadrowych kandydata na burmistrza T. B. dotyczących obsadzania stanowisk związanych z kontrolą i zarządzaniem oświatą w mieście M.,

5.

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w Kodeksie karnym — art. 250 - mającego wpływ na ustalenie wyników głosowania i wyniku wyborów poprzez wywieranie wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej poprzez wykorzystanie stosunku zależności przejawiające się w przekazywaniu im na spotkaniach kierowników organizowanych przez Burmistrza W. Ź. nieprawdziwych informacji o kandydacie na Burmistrza T. B., następnie przekazywanych pracownikom niższego szczebla, co miało doprowadzić do wywołania strachu u pracowników urzędu i w konsekwencji wpłynąć na ich decyzję wyborczą oraz na przekazywaniu nieprawdziwych informacji środowiskom nauczycielskim o planowanych ruchach kadrowych kandydata na burmistrza T. B. dotyczących obsadzania stanowisk związanych z kontrolą i zarządzaniem oświatą w mieście M..

W związku z powyższym, wnioskodawca wniósł o ponowne przeliczenie niewykorzystanych kart do głosowania i sprawdzenie czy ilość kart początkowych zgadza się z sumą kart niewykorzystanych i kart wydanych do głosowania, dokonanie oględzin nieważnych kart do głosowania w celu zweryfikowania poprawności ich kwalifikacji do statusu nieważności a przede wszystkim zweryfikowanie czy krzyżyki na kartach wyborczych na których postawiono dwa znaki „x” są postawione tym samym kolorem długopisu i czy nie zostały dopisane w późniejszym okresie przez inną osobę niż głosujący, a w następstwie ustalenie prawidłowego wyniku wyborów, względnie o uznanie wyborów za nieważne i ich powtórzenie.

Uczestniczka postępowania Przewodnicząca Miejskiej Komisji Wyborczej w M. zaprzeczyła twierdzeniom protestu wyborczego.

W piśmie z dnia (...) podniosła, że zgodnie z Kodeksem wyborczym odpowiedzialność za uznanie głosu za nieważny ponosi Komisja Obwodowa. Członkowie Obwodowych Komisji Wyborczych pod nadzorem przewodniczącego byli zobowiązani do przestrzegania wytycznych Uchwały nr 102/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 marca 2024 roku, która w Rozdziale VI precyzyjnie określa sposób wykonywania czynności komisji w zakresie ustalenia wyników głosowania. Miejska Komisja Wyborcza w M. nie otrzymała zgłoszenia naruszenia zasad określonych w powyższej uchwale, ani też dotyczącego próby dostawienia krzyżyka lub kwestionowania głosu jako ważny lub nieważny. Zarzuciła ponadto, że do Miejskiej Komisji Wyborczej nie dokonano również zgłoszenia sytuacji opisanej przez skarżącego dotyczącej obwodowej komisji (...). Powyższa Komisja w 8 osobowym składzie przy obecności 2 mężów zaufania ustaliła wyniki głosowania w następujący sposób: B. T. J. 260 głosów ważnych i Ź. W. P. 207 głosów ważnych. W uwagach i adnotacjach protokołu w punktach: 21, 22 i (...) nie odnotowano żadnych uwag i zarzutów. Przewodnicząca Komisji Obwodowej (...) Pani M. G. zapytana w dniu (...) roku o przywoływany przez wnoszącego protest incydent wyjaśniła, że żaden z członków komisji ani mężów zaufania nie zgłaszał jej takiej sytuacji, a ustalone przez wszystkich członków komisji wyniki głosowania mają odzwierciedlenie w protokole. Przewodnicząca Miejskiej Komisji Wyborczej w M. podniosła również, że ustalanie ilości otrzymanych przez Komisje Obwodowe kart do głosowania następuje dwukrotnie. Najpierw w dniu poprzedzającym wybory po ich otrzymaniu w Urzędzie Miasta w M., a następnie w godzinach wczesnorannych w dniu wyborów przed otwarciem lokalu wyborczego. Ustalona liczba kart do głosowania przez Komisję, jest zgłaszana do siedziby Urzędu Miasta do osoby pełniącej dyżur celem późniejszej weryfikacji prawidłowości ustalania danych w protokołach. Za ustalanie ilości kart do głosowania otrzymanych oraz wykorzystanych i niewykorzystanych odpowiada każda Komisja Obwodowa. Suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania i liczba niewykorzystanych kart do głosowania winna się równać liczbie kart do głosowania otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą ustaloną po przeliczeniu ich przed rozpoczęciem głosowania. W przypadku wystąpienia takiej różnicy Komisja jest zobowiązana wpisać przypuszczalną przyczynę różnic w punkcie 15 protokołu. Taka różnica nie znalazła odzwierciedlenia w żadnym z (...) protokołów. Jak wynika z protokołu Obwodowej Komisji (...), różnica w ilościach kart dotyczyła liczby kart wydanych a wyjętych z urny. Siedmioosobowy skład komisji przy obecności dwóch mężów zaufania potwierdził tą różnicę w punkcie 16 protokołu z wyjaśnieniem prawdopodobieństwa wyniesienia karty przez wyborcę. Innych uwag w protokole nie wniesiono. Uczestniczka postępowania wskazała także, iż zgodnie z zapisami Rozdziału VIII - pkt 194 Uchwały nr 102/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 marca 2024 roku po otrzymaniu informacji o przyjęciu protokołów do głosowania przez Miejską Komisję Wyborczą przewodniczący obwodowych komisji przekazują w depozyt urzędnikowi wyborczemu wszystkie opakowania zbiorcze i paczki z dokumentami dotyczące wyborów, jak również pieczęć komisji oraz listę wyborców, którzy udzielili pełnomocnictwa. Urzędnikiem wyborczym na czas trwania II tury wyborów była Pani A. P., która osobiście w

siedzibie Urzędu Miasta w M. przyjmowała w depozyt materiały wyborcze, w tym również wewnętrzne protokoły rozliczenia plomb poszczególnych Obwodowych Komisji Wyborczych zawierających informacje o rodzaju plomb, liczbie otrzymanych plomb wraz z zakresem numerów, zastosowaniu plomby i liczbie nieużytych plomb. Urzędnik wyborczy nie zgłosiła nieprawidłowości w sposobie zamknięcia i zaplombowania przyjętych worków zbiorczych, jak również w zastosowaniu plomb w trakcie trwania wyborów. Za prawidłowość zaplombowania materiałów wyborczych odpowiadają Komisje Obwodowe. Miejska Komisja Wyborcza podczas trwania głosowania nie odnotowała zgłoszenia dotyczącego braku którejkolwiek z plomb. Komisja Obwodowa winna zarówno niewykorzystane jak i zużyte plomby złożyć wraz z materiałami wyborczymi urzędnikowi wyborczemu z odpowiednimi wpisami do protokołów, a członek komisji lub mąż zaufania, który zauważyłby sytuację podjęcia próby przywłaszczenia plomby lub jej zaginięcia winien ją zgłosić do Przewodniczącego Komisji Obwodowej, Urzędnika Wyborczego lub Miejskiej Komisji Wyborczej. Takiego zgłoszenia nie odnotowano. Uczestniczka postępowania podniosła również, że zarzuty stawiane w punkcie 4 i 5 protestu wyborczego dotyczą sposobu prowadzenia kampanii wyborczej i nie podlegają działaniom prac Miejskiej Komisji Wyborczej.

Uczestnik postępowania Komisarz Wyborczy w C. I wniósł o oddalenie protestu wyborczego przeciwko ważności wyborów Burmistrza Miasta M..

W uzasadnieniu swojego stanowiska Komisarz Wyborczy wskazał, że zgodnie z art. 71 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2408 z późn. zm.) Obwodowa komisja wyborcza liczy wyjęte z urny karty i na ich podstawie ustala liczbę kart ważnych i nieważnych, a następnie spośród kart ważnych ustala liczbę głosów ważnych i nieważnych. Wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej wykonywane są wspólnie przez członków komisji stanowiącej co najmniej 2/3 jej pełnego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy. Przed ustaleniem przez obwodową komisję wyborczą ważności karty do głosowania, ważności głosu, oddania głosu na danego kandydata każda z kart do głosowania okazywana jest wszystkim obecnym członkom obwodowej komisji wyborczej. Obwodowa Komisja Wyborcza jest jedynym organem uprawnionym do kwalifikacji głosów na ważne i nieważne. Komisarz Wyborczy podał, że członkowie komisji uczestniczą w szkoleniach, na których poruszana jest kwestia ustalenia wyników głosowania, w tym kwalifikowania głosów na ważne i nieważne. Ponadto dysponują, także w dniu głosowania, aktami prawnymi, w tym Kodeksem wyborczym oraz wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej. Komisarz Wyborczy wskazał, że liczba głosów nieważnych w wyborach Burmistrza Miasta M. wyniosła w sumie (...), z czego (...) — z powodu postawienia znaku (...) obok nazwiska obu kandydatów oraz 27 — z powodu niepostawienia znaku (...) obok nazwiska żadnego kandydata (w tej kategorii ujmowane są również karty, na których wyborca postawił znak, który nie jest co najmniej dwoma liniami przecinającymi się w obrębie kratki). Jak wynika z Obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 22 kwietnia 2024 roku uzupełniającego obwieszczenie o zbiorczych wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast na obszarze kraju w wyborach tych oddano 41 227 głosów nieważnych tj. (...) ogólnej liczby głosów oddanych. W wyborach Burmistrza Miasta M. oddano (...) głosów, z czego (...) głosów komisje obwodowe uznały za głosy nieważne, co stanowi (...) ogólnej liczby głosów oddanych. W związku z powyższym ilość głosów nieważnych oddanych w wyborach Burmistrza Miasta M. nie odbiega od średniej w skali całego kraju, a nawet jest od niej niższa. Komisarz wskazał, że jak wynika z protokołów głosowania w obwodzie pracę (...) komisji obwodowych obserwowało łącznie (...) mężów zaufania, z których żaden nie wniósł uwag do protokołu głosowania odnoszących się do pracy komisji związanych z przeprowadzeniem głosowania, czy też ustaleniem wyników głosowania. Ponadto żaden z członków komisji obwodowych nie wniósł uwag co do prac komisji. W swoim proteście skarżący wskazuje, że cyt. „Ponadto mężowie zaufania nie mogli dotykać kart do głosowania i nie mogli dokonywać samodzielnie przeliczeń kart”. Mężowie zaufania nie mogą mieć żadnego kontaktu fizycznego z kartami do głosowania — wynika to wprost z uchwał Państwowej Komisji Wyborczej. Komisarz Wyborczy podniósł również, że wnoszący protest załączył kopię protokołu głosowania w obwodzie (...) na dowód niewłaściwego rozliczania kart przez komisje. Z protokołu jasno wynika, że komisja właściwa rozliczyła otrzymane karty do głosowania, których było (...) - (...) kart do głosowania wydano wyborcom, a (...) pozostało jako karty niewykorzystane. Komisja co prawda wyjęła z urny (...) kart mimo (...) kart wydanych, jednakże jako przyczynę rozbieżności w pkt 16 protokołu logicznie wskazano, że prawdopodobnie jeden z wyborców zabrał ze sobą kartę do głosowania z lokalu wyborczego. Komisarz podkreślił, że depozyt z kartami wykorzystanymi i niewykorzystanymi oraz innymi dokumentami komisji obwodowych jest zaplombowany plombami o unikalnych numerach i przechowywany w miejscu bez dostępu osób nieuprawnionych.

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2023 roku, poz. 2408 ze zm.) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1)

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub

2)

naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Zgodnie art. 392 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego za pośrednictwem sądu rejonowego, w terminie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości przez komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 § 1 Kodeksu, wyników wyborów na obszarze województwa, a wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Podkreślić należy, że protest wyborczy, oprócz samych zarzutów powinien również wskazywać dowody, na których zarzuty te opiera. Nie może natomiast stanowić podstawy do uwzględnienia protestu ogólnikowe stwierdzenie, niepoparte konkretnymi dowodami, że komisja wyborcza nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią przepisami ustawy bądź wiążącymi wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej, jeżeli wnioskodawca nie wykaże jakich konkretnie obowiązków komisja nie dopełniła. Wnioskodawca musi zatem sformułować konkretne zarzuty i przedstawić dowody na ich potwierdzenie (por.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2015 roku, III SW 119/15, LEX nr 2288974).

Zauważyć zatem należy, że przepisy Kodeksu wyborczego statuują daleko posunięty rygoryzm w zakresie zarówno formułowania podstaw protestu jak i dowodzenia zgłoszonych zarzutów. Same wątpliwości nie mogą stanowić podstawy do uwzględnienia protestu. Nie może stanowić podstawy protestu np. ogólnikowe stwierdzenie, niepoparte konkretnymi dowodami, dotyczące nieprawidłowości w liczeniu głosów, jeżeli wnioskodawca nie przedstawi bądź nie wskaże dowodów na fakt zaistnienia naruszenia i nie wykaże związku tego naruszenia z ważnością dokonywanych wyborów. Wyjątkowy charakter unormowań Kodeksu wyborczego w tym przedmiocie wyklucza również możliwość działania przez Sąd z urzędu w zakresie poszukiwania dodatkowych dowodów i prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Nie jest też dopuszczalne badanie sprawy z urzędu ponad zarzuty i dowody zawarte w proteście. Sąd rozpoznaje zgłoszony protest wyłącznie w granicach podniesionego w nim zarzutu, jego autor zaś nie ma możliwości po upływie ustawowego terminu do jego wniesienia rozszerzać go, ani zmieniać jego podstawy czy zgłaszać nowe dowody.

(por.: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 lutego 2007r. z uzasadnieniem, I ACz 102/07, LEX nr 337295; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 grudnia 1998r., I ACz 1303/98, OSA 1999/5/24; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 30 stycznia 2003r., I ACz 130/03, OSA 2003/11/52; Komentarz do art. 392 Kodeksu wyborczego, Bogusław Dauter, Komentarz LEX 2014, teza 5, 6; Komentarz do art. 82 Kodeksu wyborczego, str. 145 [w:] prof. dr hab. Bogusław Banaszak, Kodeks wyborczy. Komentarz, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2014).

Ze wskazanych przepisów Kodeksu wyborczego, co potwierdza orzecznictwo, wynika zatem, że protest wyborczy jest środkiem procesowym o bardzo konkretnym, sformalizowanym charakterze i wąsko ujętych przesłankach. Przedmiotem protestu mogą być tylko te naruszenia, które protestujący jest w stanie udowodnić. Protest wyborczy nie ma charakteru abstrakcyjnego, nie może obejmować ogólnych zarzutów co do potencjalnych naruszeń prawa wyborczego, opartych na domniemaniach czy przypuszczeniach skarżącego, czy też o których skarżący jedynie słyszał, a nie dotyczą jego osobistych doświadczeń.

W niniejszej sprawie wnioskodawca T. B. formułując zarzuty generalnie odnosi się do pewnych swoich przypuszczeń, domniemań, opartych na zasłyszanych informacjach.

Odnosząc się do zarzutu z punktu 1a protestu należy wskazać, że wnioskodawca nie powołuje się na żaden konkretny przypadek polegający na przerabianiu dokumentów wyborczych, tj. sfałszowaniu karty do głosowania poprzez dopisanie na niej dodatkowego krzyżyka powodując tym samym nieważność pierwotnie prawidłowo oddanego głosu.

Z kolei wskazywane usiłowanie popełnienia czynu zabronionego, o którym mowa w punkcie 1b protestu, abstrahując od kwestii nieudowodnienia opisywanego przez wnioskodawcę zdarzenia, nie ma wpływu na wynik wyborów, skoro błąd, jak wskazał sam wnioskodawca, został wykryty, co zapobiegło wpłynięciu tej okoliczności na wynik wyborów.

Pokreślić należy, że w żadnym z dokumentów urzędowych, jakimi są protokoły głosowania w obwodzie, nie odnotowano żadnego incydentu polegającego na próbie dostawienia krzyżyka na karcie, czy sytuacji związanej z usiłowaniem wpisania do protokołu nieprawidłowej ilości głosów oddanych na kandydatów. Mężowie zaufania obecni w obwodach nie zgłaszali żadnych uwag czy zastrzeżeń do protokołów.

Odnosząc się do zarzutu z punktu 2 protestu wyborczego należy wskazać, że suma liczby wyborców, którym wydano karty do głosowania i liczba niewykorzystanych kart do głosowania winna się równać liczbie kart do głosowania otrzymanych przez obwodową komisję wyborczą ustaloną po przeliczeniu ich przed rozpoczęciem głosowania. W przypadku wystąpienia takiej różnicy Komisja jest zobowiązana wpisać przypuszczalną przyczynę różnic w punkcie 15 protokołu. Z dokumentów urzędowych wynika, że takiej różnicy nie stwierdzono, bowiem nie odnotowano jej w żadnym z (...) protokołów. Przy czym, należy dodać, że sama tylko liczba kart niewykorzystanych nie ma znaczenia dla oceny prawidłowości ustalenia wyników głosowania. W tym wypadku również żaden z mężów zaufania nie zgłosił stosownych zastrzeżeń. Należy zauważyć, że dane z pozycji 3 i 4 protokołów z głosowania w obwodach, zgadzają się z danymi z punktów 1 tych protokołów.

Z protokołu Obwodowej Komisji Wyborczej (...) wynika jedynie różnica w liczbie kart wydanych wyborcom - (...) w porównaniu z liczbą kart wyjętych z urny - (...). Siedmioosobowy skład komisji przy obecności dwóch mężów zaufania potwierdził tę różnicę w punkcie 16 protokołu z wyjaśnieniem wskazującym na prawdopodobieństwo zabrania karty przez wyborcę. W protokole nie odnotowano innych uwag. Wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał, aby ta okoliczność miała wpływ na wynik głosowania czy wynik całych wyborów.

Sąd pominął dowód z zeznań zawnioskowanego świadka S. M., gdyż okoliczności, na które świadek miałaby zeznawać zgodnie ze zgłoszoną tezą dowodową nie mogły mieć istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Poza tym, co potwierdził Komisarz Wyborczy, mężowie zaufania nie mogli mieć fizycznego kontaktu z kartami do głosowania.

W odniesieniu do zarzutu z punktu 3 dotyczącego niewprowadzenia właściwej kontroli nad plombami, co według wnioskodawcy pozwala przypuszczać, że doszło do otwierania urn wyborczych i worków z kartami do głosowania w trakcie i po zakończeniu wyborów bądź niewłaściwego zabezpieczenia wlotów urn wyborczych po zakończeniu głosowania, należy stwierdzić, że również ten zarzut nie znajduje potwierdzenia w przedstawionych przez wnioskodawcę dowodach.

Wnioskodawca nie opisał w proteście w ogóle żadnych okoliczności faktycznych dotyczących tego, w jaki sposób wszedł w posiadanie załączonej plomby, nie podał m.in. czy sam ją znalazł, a jeżeli tak - to kiedy i gdzie, w jakich okolicznościach, bądź od kogo ją uzyskał, w jakiej dacie, jakie otrzymał wyjaśnienia co do posiadania takiej plomby przez tę osobę. Nie wiadomo w ogóle czy załączona do protestu plomba miała jakikolwiek związek z przedmiotowymi wyborami. Sam wnioskodawca zapewne tego nie wiedział, skoro zgłosił wniosek dowodowy o przeprowadzenie dowodu z załączonej plomby celem ustalenia, czy plomba ta zabezpieczała wybory objęte protestem, której komisji obwodowej została wydana i czy miało to wpływ na legalność wyborów (k. 5v). Zatem wniosek zmierzał do tego, aby Sąd przeprowadził najpierw dochodzenie i ustalił, czy złożona plomba jest w ogóle powiązana z wyborami, których dotyczy wniesiony protest wyborczy a jeżeli tak - czy miało to wpływ na wynik tych wyborów. Sąd w ramach rozpatrywania protestu nie może jednak, jak wyjaśniono wcześniej, prowadzić postępowania z urzędu i dopiero poszukiwać dowodów na jakieś nieprawidłowości, które mogłyby ewentualnie rzutować na wynik wyborów.

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w punktach 4 i 5 protestu wyborczego, należy podkreślić, że dotyczą one sposobu prowadzenia kampanii wyborczej, a zatem nie podlegają badaniu w ramach protestu wyborczego. W przypadku podawania nieprawdziwych informacji na temat kandydata na burmistrza w toku kampanii wyborczej, zainteresowany miał możliwość skorzystania z trybu przewidzianego w art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku – Kodeks wyborczy, zgodnie z którym, jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku – Prawo prasowe, materiały wyborcze, a w szczególności plakaty, ulotki, hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej zawierają

informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie określonego orzeczenia, w tym m.in. zakazu rozpowszechniania takich informacji.

Dodać należy, że agitacja wyborcza, nawet ta naruszająca ciszę wyborczą, może być uznana jedynie za wykroczenie z art. 498 Kodeksu wyborczego, a nie za przestępstwo z art. 249 pkt 2 k.k. Zgodnie z art. 498 Kodeksu wyborczego, kto w związku z wyborami, w okresie od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania prowadzi agitację wyborczą podlega karze grzywny. Wykroczenie nie może stanowić przedmiotu zarzutu podnoszonego skutecznie w ramach protestu przeciwko ważności wyborów.

Na marginesie wskazać należy, że wnioskodawca nie zaoferował żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że powyższe działania opisane w punkcie 4 i 5 protestu wyborczego, miały jakkolwiek wpływać na wyniki głosowania i wyborów na niekorzyść wnioskodawcy, tym bardziej w świetle jednego z przedłożonych przez wnioskodawcę wydruków sms-a o treści: „w urzędzie straszenie nie podziałało, raczej w drugą stronę” (k. 14).

W odniesieniu do wszystkich zarzutów, wnioskodawca w proteście wskazał jedynie na potrzebę ponownego przeliczenia głosów z uwagi na swoje wątpliwości opisane w proteście. Takiego trybu postępowania przepisy Kodeksu wyborczego jednak nie przewidują w odniesieniu do specjalnej procedury dotyczącej protestów wyborczych. Protest, w którym wnioskodawca wnosi wyłącznie o ponowne przeliczenie głosów przez sąd, nie może być uwzględniony. Należy też podkreślić, że oględziny kart wyborczych nie byłyby w tym wypadku adekwatnym i wystarczającym sposobem ustalenia, czy doszło do popełnienia wskazywanych przestępstw. Postępowanie sądowe w ramach protestu wyborczego nie służy też powielaniu czynności komisji wyborczych w celu sprawdzenia przez Sąd ich poprawności i poszukiwania ewentualnych uchybień.

Wskazać należy ponadto, w odniesieniu do wszystkich zarzutów, że opisane przez wnioskodawcę okoliczności nie przystają do formalnie powołanych oznaczonych artykułów Kodeksu karnego. Zdaniem wnioskodawcy doszło do popełnienia czynów zabronionych polegających na nadużyciu przy liczeniu głosów, przerabianiu dokumentów wyborczych, przeszkadzaniu w wyborach, wywieraniu wpływu na sposób głosowania tj. przestępstw stypizowanych w art. 248 pkt 3 i 4 k.k., art. 249 pkt 2 k.k. i art. 250 k.k.

Zgodnie z art. 248 pkt 3 i 4 k.k., kto w związku z wyborami (...) niszczy, uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty wyborcze (...), dopuszcza się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

W myśl art. 249 pkt 2 k.k., kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza swobodnemu wykonywaniu prawa do kandydowania lub głosowania, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Zgodnie z treścią art. 250 k.k., kto przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności wywiera wpływ na sposób głosowania osoby uprawnionej albo zmusza ją do głosowania lub powstrzymuje od głosowania, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Przeszkadzanie to ingerowanie w spokojny, prawem przewidziany tryb korzystania z przysługujących obywatelom praw. Przeszkadzanie jest czynem zabronionym jedynie wtedy, gdy jest dokonywane za pomocą przemocy, groźby bezprawnej lub podstępu. Natomiast wywieranie wpływu na sposób głosowania to oddziaływanie na wolę osoby uprawnionej do głosowania, by swoją decyzję co do sposobu głosowania podjęła zgodnie ze wskazaniami osoby trzeciej; przy czym ma ono nastąpić przy użyciu przemocy, groźby bezprawnej lub nadużycia stosunku zależności.

Okoliczności przedstawione w proteście i przedstawione przez wnioskodawcę dowody uwzględniając zgłoszone tezy dowodowe, nie pozwalają na przyjęcie, że doszło do wykazania wyczerpania znamion któregośkolwiek z w/w przestępstw opisanych w powołanych artykułach Kodeksu karnego. Żadna z form bezprawnego działania stanowiąca znamiona przestępstw nie została udowodniona, w tym też nie wykazano, aby doszło do takich czynności, którym można byłoby przypisać charakter groźby w rozumieniu przepisów prawa karnego, tj. groźenie innej osoby popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę jej osoby najbliższej wzbudzające w zagrożonym uzasadnioną obawę spełnienia, czy groźenie spowodowania postępowania karnego lub rozgłoszenia wiadomości uwłaczającej czci zagrożonego lub jego osoby najbliższej (por. art. 115 § 12 k.k.).

Z tych też względów, wobec nieudowodnienia okoliczności w postaci zaistnienia czynów o charakterze przestępczym lub deliktów wyborczych mających wpływ na wynik wyborów burmistrza Miasta M. przeprowadzonych w dniu (...) roku, protest podlegał oddaleniu.

SSO Dariusz Podyma SSO Katarzyna Sidyk SSO Marcin Borkowski